



# זמיר זה משגע את הכנסייה

**א**ם לא היו לכנסיה הקתולית די צרות בשנים האחרונות, אם הגלולה, והגידושין והכמרים הסוטים מדרך הישר בכל קצוות העולם, הנה בא הקולנוע האי-טלקי והעלה את קצפו של הוואטיקן לשיא חדש.

לא די בכך שעירום נעשה מציאות יומיומית במוצרי צינה ציטה, ושקרלו פונטי מתנקם בכס הקדוש על כל הצרות שעשו לו בעבר, ומפיק סרט על כומר הנושא לעצמו אשה, הנה בא פייר פאור ליני, סופר ובמאי שמאלני מפורסם מאד, ומעבד לבד הקולנוע, בנאמנות מעצבת ממש, את הסאטירה הכואבת לכנסיה כבר שש מאות שנה: דקארוון של בוקאצ'ו. הבשורה יצאה מפי הוואטיקן: יש להתייחס רים את הסרט, ואיטליה, בה יש עדיין לכנסיה הרבה מה לומר, כמעט זנכונה. אלא שביתניים נסע פאזוליני עם סרטו לברלין, וקיבל פרס מיוחד. אחר כך הגניב אותו לעיר צפופה קטנה בשם טרנט, ושם, משוממה, שכחו הרשויות לאסור את הצגת הסרט. אחר כך זה הגיע לפסטיבל קטן, ליד ונציה, ועלשיו מאיים ה' דקארוון, נוסח פאזוליני, להפוך למציאות יומיומית כמו הטאטריקון של פליני. ואמנם, כפי שהאחד השתמש בקורות רומא העתיקה כדי לציר את חברת המאה ה-20, כך עשה גם השני: נטל 11 מתוך 100 הסיפורים של בוקאצ'ו, איש הריני ניסאנס, הלבניש אותם במשמעות הרצויה לו, ובהסטה מושלמת במובנה הפשוט של המילה.

## סרט כולו טוב על שתי דמויות.

**ה**אחת, צ'יאפלטו, איש פראטו, שהיה לדברי בוקאצ'ו, נוטריון אשר עמד בוש ונכלם בכל פעם שלא רימה את לקוחותיו ולא מסר עדות שקר. צ'יאפלטו זה, נבל מאין כמותו, לא זו בלבד שהצליח להיקבר בקבר נוצרי מכובד, אלא שזכה אפילו כי שמו יקודש ותפילות ייאמרו לעילוי נשמתו. לצד דמות מכובדת זו, משתמש פאזוליני בדמות מרכזית נוספת. הלא היא הצ'ייר ג'יוטו (בן תקופתו של בוקאצ'ו), אשר בהשראת ציוריו על זוועות יוסף הדין בנה הבמאי רבים ממעמדי הסרט. ואילו הסיפורים — אוי לאוניים השומר עות ואוי לעניינים הרואות, ועוד יותר אוי ואבוי למי שמחמיץ אותם. ולמשל, אחת הסיפור על הנערה אשר



שחקנית מרגוט קלאוזנר  
למען כל הרחומה

חיבר בין היתר את אחת ההצלחות הקר פתיות הגדולות של צרפת לאחר המלחמה, הבקתה הקטנה.

**על כסא גלגלים**. במקור, כתב רוסן ולספק את דרישותיו של אותו קהל במשך שעה רצופה.

„אבל איזה מין חומר יש בחאלטורות הללו? זועמת הגברת עם האף הרגיש. שתיים, שתיים, זה רמה? ובכן, אולי זה לא רמה, אבל זה פולקלור, וליצור פולקלור קשה לא פחות מאשר לשחק את יאגו. והרי אמנות דהרות עם ילדיהם אחריו ברחוב ומאיוצת בצאצאים שיעקו אחריו, ומה נתת לו? שמעתם פעם על אמא שדהרה אחרי שחקן וקראה אחריו? להחית או לא להיות? קול המון כקול שדי, כך כתוב ואם ההמון מצביע בעד בודו, כנראה שהבחין במשהו שהגברת הנעלה לא הריחה כלל, על אף אפה המחודד.

ובעצם, לבודו לא איכפת כל כך מה אומרים הבריות. בשנים בהם בילה על קר ש' התיאטרון הישראלי, הצליח להשתלט על רפרטואר רחב להחריד, משקפיר ועד ברבט, ממוליאר ליונסקי, ועוד הוד נטור ייה. הוא רואה את עצמו כשחקן מקצועי, הוא מתייחס בכל הרצינות לעבודתו, והוא רוגז כאשר הוא נזכר באותה חזרה מפורסמת על הקרנפים, כאשר הבמאי הצרפתי פוסטק עבד עד שעה מאוחרת בלילה, בלי הפסקה.

רק ימים ספורים נותרו עד לפרמיירה, והוא רץ נגד השעון, ולפתע, כשעה אחר הצות, נעלמו כל השחקנים בבת אחת מן הבימה.

לאן? פועל-במה צעק מן הקוליסת ש- הביאו סטייקים.

פוסטק רצה לעזוב את הארץ, הוא רתח כולו מכעס, ובצדק, נזכר בודו. זה היה במסגרת התיאטרון החיפאי, אילו הוא משתייך מאז הקמתו, ובו קיבל תפקיד



בודו  
מה היתה אומרת הגברת עם האף?

## סצינת הזמיר ב"דקארוון" מה תאמר הרבנות הראשית?

מן הכומר שיעור במעשה-כשפים. הכומר החליט להיעתר לבקשה, הפ' שיט את אשת-האכר, העמידה על ברכיה וידיה, ואחר כך החל מעביר את ידו על גופה. „זה יהיה ראשע של הפרדה“, אמר. בהניעו ידו על מצחה, „וזה גבה של הפר' דה“, היד הדרימה, „זה יהיה חזה של הפרדה“, אמר ומשהו התעורר אצלו ל' חיים. „וזה עכוזה של הפרדה“, המשיך הכומר במסעותיו, ואחר הרים את כותנתו, תקע את היתד לנדן, והודיע חגיגות. „זכאן יהיה זנבה של הפרדה“.

הוואטיקן רותח, והסרט מוצג באיטליה, ואם כי לרבנות הראשית אין נציגים ב' דקארוון המוסרט, מתעורר ספק מה, לאור הנסיון ברבוליקה האירית החופשית (ש' ההרימה לא רק את הסרט כי אם גם את כל העיתונים שפירסמו תמונות מתוכו), אם אכן ייראה הסרט בישראל החופשית, ואפילו אם ייראה, אין כל ספק שהחלק אשר יישאר בצנזורה יהיה מעניין יותר מזה שיוקרן על בדי קולנוע.

התלוננה בפני אביה הזקן כי אינה יכולה לשאת אורו וחמו של הקיץ הלהט, וביקשה כי יעבירו מיטתה אל משב' הרוח הצונן של הלילה, על מרפסת הבית, שם ירדים אותה הזמיר במיזמוריו. נעתר האב לתחנוני בתו, הוציע מיטתה על המיפסת כמבוקשה. הבת, בראותה כי אביה שקט ושלו עם נפשו, מיהרה לבשר על כך לאהובה, אשר עם רדת הלילה טיפס על המעקה. הצטרף אל אהובתו וחיבק אותה באלף אלפי חיבוקים, וכדברי המשורר, לא פסק הזמיר משריו באותו הלילה. בהפציע השחר בא האב להעיר את בתו מתנומתה, והנה היא שוכבת שם ישנה שנת'ישרים, ליד מאהבה, והזמיר העיף בידה (ראה תמונה).

## ז' סיפור אחר, על כומר שספור

**א** לידדו, איכר עני, כי יש בכוח כישופי להפוך סרדה לאשה וגם להיפך. האיכר, שחשב כי טוב יהיה אם יוכל להש' תמש גם בוחגו שימוש כפול שכזה, ביקש

את המחזה עבור אחת הגבירות הנכבדות ביותר של הבמה הפריסאית, אלווירה פ' פסקי, אשר אף הציגה אותו במשך שנים בתיאטרונה, וקצרה עמו הצלחה עצומה. השחקנית, שהיתה כבר בסוף שנות ה' ששים שלה, טענה שזה אחד מתפקידיה המרגשים, אבל גם המפרכים ביותר, ונאל' צה לשחק הצגות רבות על כיסא-גלגלים, כאשר נתקלה מרגוט קלאוזנר במחזה, בשפה הגרמנית, נדלק אצלה אור אדום. היא הביאה אותו ארצה, והגישה אותו לקהל דוברי גרמנית, לפי התרגום שהיה בידה.

אבל בסופו של דבר הפאראסיכולוגיה אינה מכירה בגבול של שפות, והזכהנת הגדולה של תורה זו רצתה להביא את הבשורה גם אל דוברי העברית. בדחילו וברחימו פנתה אל רוסן, אשר לפי שמר עות המתהלכת בארץ, סירב בעקשנות להרשות תרגום כלשהו למחזותיו בעברית, וביקשה רשות לתרגם את בעלת האוב, תוך הסבר מדוייק למטרות ההצגה.

וראה זה פלא: רוסן לא רק נתן רשות וברכה, אלא הודיע לה בכתב כי הוא מקדיש את כל חלקו בהכנסות ההצגה לאגודה לפאראסיכולוגיה בישראל, וא' פילו איחל ליוזמת הצלחה.

**אולי גם פרט**, ועכשיו, מי יודע? אולי, אם תהיה זאת באמת הצלחה, תהיה גם לגירסה מוסרטת? הרי למי קל יותר מאשר למרגוט קלאוזנר לסדר את העניין?

הייתי מוכן לחכות לו שנים, מתוודה ב' דו. „אני מנגן כאן על כל המיתרים האפשריים: טרגדיה, קומדיה, פארסה, ש' רה, בכי, שיכרות, הכל, זהו גילגול של ברנ'ה של יונסקו לסאטירה סובייטית, אנטיהמישטר, כמובן, סיפור על אדם קטן הנרמס על ידי סביבתו, משום שהוא מעז להתמודד אתה פנים אל פנים ובדד. המחזה, אשר נגנו ברסיה הסובייטית מיד לאחר החזרה הגנרלית, והוברח למע' רב, לאחר שהמחבר ניקולאי ארדמן קיבל טיפול מפלגתי מתאים מידי השלטונות, הגיע לבדו כמן השמים. זה בדיק מה שצריך בשביל „הנפש“ הוא אומר, „איוה גיוון לדיאטה הארוכה של היופעות מחוץ למסגרת תיאטרון גיליה“.

כרם, אין זאת אומרת שהוא מסתפק בכך. בלילות, לאחר ההצגה, הוא עובר דרך הקוליסות עד לבמה של מועדון ה' תיאטרון החיפאי, כדי להצחק את הקהל היושב שם. ומי שחושב כי הוא מתחרט על משהו בעברו או עומד לשנות דרכו, אינו אלא טועה. בודו יעשה בעתיד את מה שהוא עשה בעבר: תמיד יופיע בתיאטר' רון בכל פעם שיהיה תפקיד שימצא חן בעיניו, ומחוז לתיאטרון בכל פעם שתהיה לו הזדמנות.

תפקידו של שחקן הוא לבדר ויהיה זה במסגרת התיאטרון או מחוצה לו. וכי זאת הצגה, אם לא בידור? „ומענ' יין, הוא לא הוזכר אפילו פעם אחת את פ' ג'נט, ומה היתה אומרת על כך הגברת עם האף האמנותי?״